

8. Koninklijk straatje om van 8 kilometer

Start gerust met een lekker kopje koffie en een gebakje achter de kiezen, het is immers ons koninklijk momentje van het jaar.

Deze wandeling laat u kennismaken met de woonkern van de voormalige miniatuur-gemeente Rijsenburg. De geschiedenis van de gemeente Rijsenburg reikt tot in de middeleeuwen terug, de historie van het dorp omvat slechts de periode van 1809(stichting dorpskern) tot 1931 (samenvoeging gemeenten Driebergen en Rijsenburg)

Vanuit Buitenplaats De Bergse Bossen, wandelen we in de richting van de Traaij. Rechtsaf en vervolgens gaan we bij de eerste straat rechtsaf, de Willem van Abcoude laan. Laan uitwandelen tot aan de Melvill van Carnbeelaan. Rechtsaf en bij de Gezichts laan linksaf, Arnhemse Bovenweg oversteken en u staat bij de ingang van het Groot-Seminarie. Deze beukenlaan, over het voormalig Groot-Seminarie terrein wandelt u uit tot voorbij de bungalows aan uw rechterhand.

Rechtsaf over een fiets/voetpad tot aan asfaltweg, daarna linksaf tot aan verkeerslichten. Hoofdstraat oversteken, de Buzziburglaan in. Na enkele tientallen meters rechts het witte herenhuis Buzziburg, oorspronkelijk(1829) gesticht als logement op het terrein van de boerderij op de hoek.

Rechts af, de Drieklinken op. De neogotische schuur (rechts) deed vroeger dienst als koetshuis. Links het r.k. kerkhof en op de hoek het gebouw van de Zusters Ursulinen. Oorspronkelijk een huis van de congregatie van de Zusters van liefde van Tilburg en de Zusters Ursulinen. Ook wel genoemd Xaverius. Rechtsaf, Rijsenburgselaan op tot op het Kerkplein (voorzijde kerk). Kerkgebouw (Sint Petrusbanden) en de aanpalende halfronde vleugels (woningen) rond 1810 gebouwd. Opdrachtgever : Petrus Judocus van Oosthuyse, een puissant rijke zakenman, die sedert 1806 de titel 'Heer van Rijsenburg' mocht voeren.

Zijn initiatief deed het dorp Rijsenburg ontstaan, op nog geen 500 meter afstand van het al eeuwen bestaande Driebergen ! Kerk en kerkplein (empire-, stijl), hart van Rijsenburg, worden sedert 1967 aangemerkt als 'beschermd dorpsgezicht'.

In de westgevel de 'eerste steen', achter de kerk; restant van de oorspronkelijke r.k.begraafplaats. Grafmonument van de familie van Rijckevorsel (nazaten van Oosthuysen). Op de achtergevel van de kerk; het wapenschild van aartsbisschop Joannes Zwijsen, stichter van het grootseminarie. Even terug naar (Rijsenburgselaan), dan 1e straat rechts (Van Vrijberghestraat). De oudste woonstraat van Rijsenburg, van oudsher 'Smeesteg' genaamd. Ook nu nog oefent er een smid zijn ambacht uit. Zie het uithangbord (nr.16)!!!

Linksaf, de Van Rijckevorselstraat. Vroeger dé winkelstraat van het dorp Rijsenburg. Aan sommige woonhuizen is nog een winkelfront te herkennen. Na de opkomst van het verblijfstoerisme (2e helft 19e eeuw) werden in deze omgeving van neringdoenden ook enkele pensions gevestigd.

In deze straat vindt u op nummer 2 het 'Schilderhuis'; het unieke Museum Collectie Militaire Traditie!

Rechtsaf; de Schaepmanlaan en vervolgens 2^e laan rechts; de Kon.Wilhelminalaan. De lanen tussen de Florastraat en de Hoofdstraat zijn aangelegd omstreeks 1900. De aard van de bebouwing is hier al wat meer 'villadorp achtig'.

Vanuit de Kon. Wilhelminalaan het smalle voetpad nemen (tegenover de Jan Gludemanslaan), linksaf. In de Emmalaan rechtsaf, 'kasten van huizen' uit het begin van deze eeuw worden afgewisseld door moderne luxe bebouwing. Langs de Hoofdstraat ontstonden in de 19^e eeuw diverse grote en kleinere buitenplaatsen. Enkele van die grote huizen zijn behouden gebleven, andere zijn alleen nog bij name bekend.

Aan de overzijde van de straat lagen Veelzicht (nu het huis Beukenhorst) schuin links tegenover u, verder van links naar rechts; Pietersberg, later Beukenstein geheten, nu dan het zorgcentrum Beukenstein. Verderop Bijdorp, Kraaybeek (afgebrand in 1969, nu een appartementen complex en Bloemenoord.

Maar let op, aan de kop van de Emmalaan, de Hoofdstraat oversteken, iets naar rechts, dan het terrein op van Beukenstein.

Links om het gebouw heen.

Mooie parkroute; ter linkerzijde van het gebouw rechtdoor naar de waterpartij. Daar het pad naar rechts volgen; niet de brug over maar steeds het water links laten liggen. Na een rondwandeling om de grillig gevormde waterpartij terug naar de uitgang.

Vanaf terrein van Beukenstein rechtsaf, langs de Hoofdstraat. Voorbij villa Beukenhorst (o.a. bijbelkioskvereniging) rechtsaf, het Lieftincklaantje in (via het 'molentje' !?!?...)

Rechtdoor; de Sparrenlaan. Na de Tempelhof (genoemd naar voormalige hofstede De Tempel) de eerste straat rechts: de Accacialaan. Tot het eind doorlopen (bordje 'doodlopende weg' negeren), dan linksaf: het Tempellaantje. Rechts (op het terrein van Beukenstein) twee rijen beuken, restant van de vroegere Tempellaan.

Het Tempellaantje komt uit op de Sparrenlaan. Het smalle tuinschuurtje met pannendak (links) is het 'baarhuisje' van het openbare kerkhof van Rijsenburg dat hier van 1872 tot 1917 onbenut heeft gelegen.

Vanuit de Sparrenlaan schuin oversteken, rechtsaf het fietspad op. Dit fietspad volgen door het bos, steeds rechts aanhouden, de Weth. Verhaarlaan oversteken. De route voert nu door de beroemde Heidetuin van Driebergen. Als u hier even wilt kijken: prima, maar de wandeling volgt het fietspad, uitkomend voor de bocht, richting Diederichsllaan.

Wilt u nog een blik slaan op de laatste ijskelder van Driebergen, dan hier even terug en op de kruising van de Weth. Verhaarlaan en de Van Oosthuyselaan linksaf, de doodlopende Kraaybeeklaan in. Onder de aardhoop aan het einde van de laan bevindt zich een kelder, waarin het uit de vijver gehakte ijs werd bewaard, te gebruiken als koelmiddel voor de ijskasten' in het huis Kraaybeek.

De wandelroute gaat na het verlaten van de heidetuin de Diederichsllaan in. Links op nr. 8 het veldwachtershuis met brandspuitbergplaats en cel, op nr. 4 het vroegere gemeentehuis van Rijsenburg, rechts op nr. 9 een voormalige dorpsmederij.

Einde Diederichsllaan linksaf. Aan uw linkerhand Het Wapen van Rijsenburg. Sedert Van Oosthuysen rond 1810 het dorp Rijsenburg stichtte, heeft hier een logement van deze naam gestaan.

Voordat in 1877 een plaatselijke 'weldoener' om niet het huis in de Diederichsllaan aan de gemeente ter beschikking stelde, vonden in Het Wapen van Rijsenburg de gemeenteraadsvergaderingen plaats.

Aan de overkant nog een blik op het kerkplein.

Verder naar links achter het Schaepmanmonument, een groot half rond gebouw: de Seminarieflat. Op het terrein van Sparrendaal werd omstreeks 1855 een Grootseminarie gevestigd, waar gedurende meer dan honderd jaar de priesteropleiding van het aartsbisdom Utrecht werd gegeven. Waar nu het witte appartementengebouw staat, stond het opvallende Seminariegebouw, met een fraai front naar de Hoofdstraat. Na de opheffing van het Groot-Seminarie in 1968 werd het hele complex enkele jaren later gemeente-eigendom. Het inmiddels vervallen gebouw werd in 1984 gesloopt. Er voor in de plaats kwamen de Seminarieflat en andere luxe bebouwing.

Gedurende een lange reeks van jaren was dhr. Herman Schaepman als professor aan het Groot-Seminarie verbonden. Schaepman kreeg grote bekendheid door zijn politieke voortrekkersrol ten behoeve van de katholieke politieke partijvorming. Vandaar het Schaepmanmonument, dat altijd uitstekend harmonieerde met het gevelfront van het Groot-Seminarie. Weet u meteen hoe dat er toen ongeveer uitzag.....

Vanaf het monument richting flat, via de rechter toegangsweg/voetpad. Bij het bordje 'Park Sparrendaal 1 t/m 3' linksaf, het fietspad op. Via dit pad richting Bosstraat. Rechts ziet u de achterkant van Sparrendaal, links daarvan de zgn. Franse tuin en de oorspronkelijke moestuin met 'slangenmuur'. Bij de Bosstraat linksaf. U wandelt door tot aan de Arnhemsebovenweg, daarna rechtsaf tot aan kruising met verkeerslichten en het bord volgen richting Austerlitz.

Na 1,2 km bent u gearriveerd op Buitenplaats De Bergse Bossen.

Aangeboden door de
Oranjevereniging Driebergen-Rijsenburg

Hoe kunt u ons bereiken?

Email: info@oranjeverenigingdriebergen.nl
Website: <https://www.oranjeverenigingdriebergen.nl/>
Facebook: [oranjevereniging driebergen rijsenburg](#)
Instagram: [oranjevereniging driebergen rijsenburg](#)

